

Analiza przychodów banków notowanych na GPW w Warszawie na tle sektora bankowego w kontekście realizacji celów inflacyjnych przez Radę Polityki Pieniężnej

Piotr Pisarewicz*

Streszczenie: *Cel* – Celem niniejszego opracowania jest analiza struktury przychodów banków notowanych na GPW w Warszawie na tle sektora bankowego w kontekście zmian stóp procentowych wynikających z realizacji celów polityki pieniężnej przez Radę Polityki Pieniężnej (RPP).

Metodologia badania – Badaniu poddano sprawozdania finansowe banków giełdowych za lata 2011–2014, czyli okres, w którym RPP podejmowała decyzje o sukcesywnym obniżaniu poziomu stóp procentowych. Dodatkowo analizie poddano zagregowane dane dla całego sektora bankowego oraz dane na temat zmian stóp procentowych NBP. Analizie poddano zarówno wartości nominalne, jak i strukturę oraz dynamikę wybranych parametrów finansowych.

Wynik – Analiza sprawozdań finansowych wskazała, iż spadek poziomu stóp procentowych bezpośrednio wpływa na wartość przychodów osiąganych przez sektor bankowy. Ponadto spadający poziom przychodów idzie w parze ze zmianą ich struktury. Obniżenie poziomu stóp procentowych skutkowało wzrostem znaczenia przychodów z tytułu opłat i prowizji kosztem przychodów z tytułu odsetek.

Oryginalność/wartość – Przeprowadzona analiza wskazuje aktualne trendy w sektorze bankowym oraz wpływ badanych parametrów na zmiany polityki produktowej banków i sytuację klientów.

Słowa kluczowe: bank, stopy procentowe, przychody z tytułu odsetek, przychody z tytułu opłat i prowizji

Wprowadzenie

Ustalając założenia polityki pieniężnej, Rada Polityki Pieniężnej (RPP) realizuje art. 227 Konstytucji RP, który nakłada na ten organ obowiązek corocznego przedłożenia do wiadomości Sejmowi założeń polityki pieniężnej równoległe z projektem ustawy budżetowej. Od 1998 roku RPP wykorzystuje strategię tzw. celu inflacyjnego, którego istotą jest zgodne z ustawą o NBP uznanie stabilności cen za nadrzędny cel polityki pieniężnej (Ustawa... 1997). Począwszy od 2004 roku, przyjęto ciągły, średniookresowy cel inflacyjny na poziomie 2,5% z symetrycznym przedziałem odchyień o ± 1 punkt procentowy (*Założenia...* 2014: 9). Począwszy od 2012 roku, podejmowane decyzje RPP o obniżaniu stóp procentowych skłoniły autora do głębszej refleksji na temat ich wpływu na gospodarkę, sektor

---

* dr Piotr Pisarewicz, Uniwersytet Gdański, Wydział Zarządzania, Katedra Bankowości, ul. Bażyńskiego 1a, 80-952 Gdańsk, e-mail: piotr.pisarewicz@wp.pl.

bankowy oraz klientów. Fragmentem powyższych rozważań jest przeprowadzone w niniejszym opracowaniu badanie wpływu poziomu stóp procentowych na przychody banków. Jego celem jest analiza struktury przychodów banków notowanych na GPW w Warszawie na tle sektora bankowego w kontekście zmian stóp procentowych wynikających z realizacji celów polityki pieniężnej przez RPP. Zmiany w tym zakresie wyznaczają aktualne trendy w sektorze bankowym oraz wskazują wpływ parametrów rynkowych na zmiany polityki produktowej banków i związaną z tym pozycję klientów. Badaniu poddano sprawozdania finansowe banków giełdowych za lata 2011–2014. Był to okres, w którym RPP podejmowała decyzje o sukcesywnym obniżaniu poziomu stóp procentowych. Dodatkowo, analizie poddano zagregowane dane dla całego sektora bankowego publikowane przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) oraz dane na temat zmian stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego (NBP). Analizie poddano zarówno wartości nominalne, jak i strukturę oraz dynamikę wybranych parametrów finansowych. Wyselekcjonowano właściwe z punktu widzenia celu badawczego parametry: przychody oraz wynik z tytułu odsetek, przychody oraz wynik z tytułu opłat i prowizji, jak i zagregowane wartości obu pozycji. Przegląd sprawozdań i analiza parametrów finansowych winny dać odpowiedź na podstawowy problem badawczy: czy spadek poziomu stóp procentowych ma wpływ na wartość przychodów osiągniętych przez sektor bankowy, a jeśli tak, to w jakim stopniu. Dodatkowym problemem badawczym była identyfikacja potencjalnych zmian struktury analizowanych rodzajów przychodów bankowych. Wnioski z przeprowadzonej analizy wskazały aktualne trendy na rodzimym rynku finansowym oraz w sektorze bankowym identyfikując jednocześnie ich wpływ na pozycję banków komercyjnych, a także ich klientów. Powyższe rozważania ujęto w 5 rozdziałach analitycznych i podsumowano wnioskami z przeprowadzonych badań.

1. Uzasadnienie doboru grupy badawczej

W kontekście problemu badawczego określonego we wstępie do niniejszego opracowania, grupą badawczą, która w sposób najbardziej precyzyjny wykazuje założone cele, są banki komercyjne, dla których spełnione zostały następujące kryteria:

- udział w rynku całego sektora bankowego jest reprezentatywny,
- informacje finansowe prezentowane są w sposób kompletny i umożliwiający przeprowadzenie analizy.

Weryfikacja powyższych kryteriów zawęziła grupę badawczą do banków notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Ich aktywa i przychody stanowiły istotny udział całego sektora bankowego (tab. 1). W zakresie aktywów w roku 2014 obejmowały one odpowiednio 71,3% całego sektora bankowego wraz z oddziałami zagranicznymi oraz 78,4% krajowych banków komercyjnych działających z oddziałami zagranicznymi. Stosowne wskaźniki struktury dla przychodów z tytułu odsetek wynosiły odpowiednio: 75,6% oraz 84,1%. W latach poprzedzających (2011–2013) udział kształtował się również na wysokim poziomie.

Tabela 1

Udział strukturalny wybranych parametrów finansowych banków notowanych na GPW w sektorze bankowym

Aktywa	Udział strukturalny (%)			
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	71,3	70,3	66,9	71,3
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	78,4	77,3	73,0	78,4
Przychody z tytułu odsetek				
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	75,6	74,5	73,1	75,6
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	84,1	82,5	80,9	84,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF (2011–2014).

Drugie z kryteriów, związane z kompletnością sprawozdań finansowych, zostało spełnione ze względu na obowiązki informacyjne ciężące na spółkach dopuszczonych do obrotu publicznego i raportujących w sposób wystandaryzowany swoje wyniki finansowe. Z powyższych względów zawężenie grupy badawczej do 14 banków komercyjnych umożliwiło pozyskanie pożądanych parametrów finansowych, które w sposób reprezentatywny wskazać mogą na tendencje sektora bankowego w kontekście badanego problemu¹. Powyższe dane zestawiono z parametrami dla całego sektora bankowego, co pozwoliło na osiągnięcie bardziej precyzyjnych wniosków.

Tabela 2

Podstawowe stopy procentowe NBP w latach 2010–2015

Obowiązuje od:	Stopa referencyjna	Stopa lombardowa	Stopa depozytowa	Stopa redyskonta weksli	Stopa dyskonta weksli
1	2	3	4	5	6
2010					
1.01.	3,50	5,00	2,00	3,75	4,00
2011					
20.01.	3,75	5,25	2,25	4,00	*
6.04.	4,00	5,50	2,50	4,25	*
12.05.	4,25	5,75	2,75	4,50	*
9.06.	4,50	6,00	3,00	4,75	*
2012					
10.05.	4,75	6,25	3,25	5,00	*
8.11.	4,50	6,00	3,00	4,75	*
6.12.	4,25	5,75	2,75	4,50	*

¹ W roku 2014 analizowanych było 13 banków, ponieważ Nordea Bank Polska nie opublikowała już raportu rocznego. KNF jednogłośnie zezwoliła na połączenie PKO BP SA i Nordea Bank Polska SA poprzez przeniesienie całego majątku Nordea Bank Polska SA na PKO BP SA (*Komunikat z 234 Posiedzenia KNF... 2014*).

1	2	3	4	5	6
2013					
10.01.	4,00	5,50	2,50	4,25	*
7.02.	3,75	5,25	2,25	4,00	*
7.03.	3,25	4,75	1,75	3,50	*
9.05.	3,00	4,50	1,50	3,25	*
6.06.	2,75	4,25	1,25	3,00	*
4.07.	2,50	4,00	1,00	2,75	*
2014					
9.10.	2,00	3,00	1,00	2,25	*
2015					
5.03.	1,50	2,50	0,50	1,75	*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP (2010–2015).

Jako okres badawczy przyjęto lata 2011–2014, w których zmiany stóp procentowych mogły wywierać identyfikowalny wpływ na strukturę przychodów oraz efektywność banków komercyjnych (tab. 2). W tym zakresie należy podkreślić serię obniżek stóp procentowych, które nastąpiły od sierpnia 2012 roku aż do końca roku 2014, kiedy to stopa referencyjna osiągnęła 2%. Kolejna obniżka stóp (marzec 2015) skutkowałą najniższym w historii poziomem tego parametru. Należy także wspomnieć, iż skutkiem decyzji EBC, spadek stóp procentowych był również obserwowany w strefie Euro (Wierzba i in. 2014: 139). Ze względu na dostępność danych finansowych banków, badanie przeprowadzono dla czterech okresów obrachunkowych obejmujących lata 2011–2014.

2. Analiza przychodów z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek w badanych okresach wykazywały tendencję spadkową począwszy od roku 2012, kiedy RPP podejmowała kolejne decyzje o obniżaniu stóp procentowych (tab. 3). Było to widoczne zarówno na poziomie wybranej grupy banków giełdowych (spadek z 52,1 mld zł w 2012 roku do 44,5 mld zł w 2014 roku), jak i w całym sektorze bankowym (odpowiednio 71,3 mld zł – 58,8 mld zł). Potwierdziły to także wskaźniki dynamiki przychodów odsetkowych (tab. 4), które w roku 2012 wykazały wzrost o 13,2% w stosunku do 2011 roku (banki giełdowe) oraz o 10,0% (cały sektor bankowy)². W kolejnych latach spadki były już jednak znaczące: –11,5% (2013), –3,5% (2014) – banki giełdowe oraz odpowiednio: –13,2 oraz –4,9% (cały sektor).

² W niniejszym opracowaniu w zestawieniach tabelarycznych obok wartości nominalnych wskazano także wskaźniki struktury oraz dynamiki. Ze względu na dopuszczalną objętość tekstu, w niniejszym opracowaniu omówione zostały głównie dane nominalne oraz ich dynamika. Parametry strukturalne zamieszczone zostały jedynie w celach informacyjnych a pełen opis wszystkich parametrów zostanie opublikowany w odrębnym opracowaniu będącym efektem szerszego badania raportów rocznych banków giełdowych na tle sektora bankowego.

Tabela 3

Przychody z tytułu odsetek sektora bankowego – wartości nominalne (lata 2011–2014)

Banki/sektor bankowy	Lata/wartości (tys. zł)			
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
ALIOR Bank SA	1 713 075	1 518 166	1 400 371	851 229
BGŻ SA	1 795 097	1 899 414	2 154 916	1 692 151
BNP Polska SA	890 256	890 090	1 018 956	997 862
BOŚ BANK SA	743 435	772 490	902 545	826 615
BPH SA	1 302 639	1 538 190	1 930 684	2 130 267
mBank SA	3 956 254	3 949 971	4 523 117	3 890 573
BZ WBK SA	5 723 043	5 215 203	3 867 485	3 413 733
Getin Noble Bank SA	3 595 038	3 816 755	4 391 521	3 683 909
Bank Handlowy SA	1 489 071	1 646 332	2 076 259	1 927 390
ING BSK SA	3 724 500	3 614 700	3 831 500	3 385 500
Millenium SA	2 583 219	2 672 170	3 120 385	2 719 920
Nordea Bank Polska SA	–	1 015 220	1 235 338	1 038 739
PEKAO SA	6 225 290	6 774 290	8 437 812	7 404 220
PKO BP SA	10 737 431	10 763 494	13 198 219	12 037 762
Suma	44 478 348	46 086 485	52 089 108	45 999 870
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	58 848 052	61 895 544	71 268 989	64 772 603
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	52 864 420	55 853 842	64 378 265	58 506 135

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF (2011–2014).

Należy podkreślić w tym zakresie lepsze wyniki banków giełdowych na tle pozostałych konkurentów. Dynamika wzrostów i spadków analizowanego parametru przemawiała na korzyść banków notowanych na GPW, co m.in. należy przypisać skuteczności ich zarządzania. Na tym tle wyróżniały się trzy banki: Alior Bank SA, BZ WBK SA oraz ING BSK SA, które zwiększyły istotnie swoje przychody w roku 2014.

Tabela 4

Przychody z tytułu odsetek sektora bankowego – struktura i dynamika (lata 2011–2014)

Banki/sektor bankowy	Udział strukturalny (%)				Dynamika (%)		
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	2014/2013	2013/2012	2012/2011
1	2	3	4	5	6	7	8
ALIOR Bank SA	3,9	3,3	2,7	1,9	112,8	108,4	164,5
BGŻ SA	4,0	4,1	4,1	3,7	94,5	88,1	127,3
BNP Polska SA	2,0	1,9	2,0	2,2	100,0	87,4	102,1
BOŚ BANK SA	1,7	1,7	1,7	1,8	96,2	85,6	109,2

1	2	3	4	5	6	7	8
BPH SA	2,9	3,3	3,7	4,6	84,7	79,7	90,6
mBank SA	8,9	8,6	8,7	8,5	100,2	87,3	116,3
BZ WBK SA	12,9	11,3	7,4	7,4	109,7	134,8	113,3
Getin Noble Bank SA	8,1	8,3	8,4	8,0	94,2	86,9	119,2
Bank Handlowy SA	3,3	3,6	4,0	4,2	90,4	79,3	107,7
ING BSK SA	8,4	7,8	7,4	7,4	103,0	94,3	113,2
Millenium SA	5,8	5,8	6,0	5,9	96,7	85,6	114,7
Nordea Bank Polska SA	0,0	2,2	2,4	2,3	0,0	82,2	118,9
PEKAO SA	14,0	14,7	16,2	16,1	91,9	80,3	114,0
PKO BP SA	24,1	23,4	25,3	26,2	99,8	81,6	109,6
Suma	100,0	100,0	100,0	100,0	96,5	88,5	113,2
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	75,6	74,5	73,1	75,6	95,1	86,8	110,0
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	84,1	82,5	80,9	84,1	94,6	86,8	110,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF (2011–2014).

Podsumowując ten wątek rozważań, można zaobserwować wyraźną zależność analizowanych przychodów odsetkowych z pierwszą decyzją odnośnie obniżki stóp procentowych w roku 2012, jak i z kolejnymi decyzjami RPP w tym zakresie.

3. Analiza wyniku z tytułu odsetek

Korespondującym z omówionym w rozdziale 2 parametrem jest wynik z tytułu odsetek, wskazujący efektywność banków w tym obszarze działalności. O ile wartości nominalne (wskazane w tab. 5) wykazują relatywnie dużą zmienność na poziomie poszczególnych podmiotów, o tyle wskaźniki struktury i dynamiki (tab. 5) pozwalają na syntezę wniosków wynikających z analizy tego parametru. Zwraca uwagę odmienna charakterystyka dynamiki przychodów oraz wyniku z tytułu odsetek, zarówno na poziomie poszczególnych banków, jak i całego sektora. Przychody odsetkowe w latach 2013–2014 wykazały niższą dynamikę w stosunku do uzyskanego wyniku (tab. 4 vs. tab. 6). Zwraca tu uwagę wyższa dynamika uzyskana w większości przypadków przez banki notowane na giełdzie (oprócz 2013 r.). Potwierdza to domniemanie wyższej efektywności tej grupy podmiotów na tle całego sektora bankowego.

W poszczególnych bankach przede wszystkim zwracają uwagę wyniki uzyskane przez BZ WBK SA (wzrost analizowanego parametru o 42,4% w 2013 oraz 22% w 2014 roku) i Alior Banku SA (odpowiednio 20,7% oraz 21,8%). W ostatnim z badanych okresów widoczne wzrosty zanotowały także: Millenium SA (19,2%), ING BSK SA (14,1%) oraz mBank SA i PKO BP SA (oba po 11,9%). Podsumowując ten fragment analizy należy podkreślić zwiększenie efektywności banków w zakresie wyniku z tytułu odsetek. Można to

Tabela 5

Wynik z tytułu odsetek sektora bankowego – wartości nominalne (lata 2011–2014)

Banki/sektor bankowy	Lata/wartości (tys. zł)			
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
ALIOR Bank SA	1 215 758	998 561	827 356	494 919
BGŻ SA	1 118 284	1 003 990	1 019 805	834 011
BNP Polska SA	565 377	537 585	544 776	573 303
BOŚ BANK SA	286 649	276 141	286 520	273 096
BPH SA	932 556	980 298	1 251 931	1 348 372
mBank SA	2 490 658	2 225 811	2 279 597	2 167 208
BZ WBK SA	3 996 822	3 276 560	2 301 077	2 068 585
Getin Noble Bank SA	1 430 545	1 297 834	1 348 567	1 371 770
Bank Handlowy SA	1 163 943	1 242 152	1 488 281	1 434 354
ING BSK SA	2 330 200	2 042 600	2 048 900	1 851 500
Millenium SA	1 454 119	1 220 051	1 161 183	1 141 891
Nordea Bank Polska SA	–	592 057	695 058	634 898
PEKAO SA	4 461 294	4 505 562	4 927 174	4 557 858
PKO BP SA	7 522 931	6 721 962	8 089 268	7 609 116
Suma	28 969 136	26 921 164	28 269 493	26 360 881
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	37 178 008	34 699 305	35 483 621	34 979 191
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	33 284 822	31 153 614	31 580 296	31 367 384

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF (2011–2014).

głównie przypisać ograniczaniu strony kosztowej, co przy spadających przychodach z tego tytułu warunkowało ostatecznie osiągnięte wartości. Istotną rolę w tym zakresie spełniły z pewnością decyzje RPP o obniżaniu stóp procentowych, warunkujące cenę pieniądza rynkowego, co umożliwiło bankom pozyskanie go po niższym koszcie. Powyższe elementy w zestawieniu z „przesunięciem czasowym” w cenie pieniądza oferowanego klientom (kredyty vs. depozyty) umożliwiło uzyskanie korzystnych marż.

Tabela 6

Wynik z tytułu odsetek sektora bankowego – struktura i dynamika (lata 2011–2014)

Banki/sektor bankowy	Udział strukturalny (%)				Dynamika (%)		
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	2014/2013	2013/2012	2012/2011
1	2	3	4	5	6	7	8
ALIOR Bank SA	4,2	3,7	2,9	1,9	121,8	120,7	167,2
BGŻ SA	3,9	3,7	3,6	3,2	111,4	98,4	122,3
BNP Polska SA	2,0	2,0	1,9	2,2	105,2	98,7	95,0

1	2	3	4	5	6	7	8
BOŚ BANK SA	1,0	1,0	1,0	1,0	103,8	96,4	104,9
BPH SA	3,2	3,6	4,4	5,1	95,1	78,3	92,8
mBank SA	8,6	8,3	8,1	8,2	111,9	97,6	105,2
BZ WBK SA	13,8	12,2	8,1	7,8	122,0	142,4	111,2
Getin Noble Bank SA	4,9	4,8	4,8	5,2	110,2	96,2	98,3
Bank Handlowy SA	4,0	4,6	5,3	5,4	93,7	83,5	103,8
ING BSK SA	8,0	7,6	7,2	7,0	114,1	99,7	110,7
Millenium SA	5,0	4,5	4,1	4,3	119,2	105,1	101,7
Nordea Bank Polska SA	0,0	2,2	2,5	2,4	0,0	85,2	109,5
PEKAO SA	15,4	16,7	17,4	17,3	99,0	91,4	108,1
PKO BP SA	26,0	25,0	28,6	28,9	111,9	83,1	106,3
Suma	100,0	100,0	100,0	100,0	107,6	95,2	107,2
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	77,9	77,6	79,7	77,9	107,1	97,8	101,4
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	87,0	86,4	89,5	87,0	106,8	98,6	100,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF (2011–2014).

4. Analiza przychodów z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji w przeciwieństwie do przychodów z tytułu odsetek w badanych okresach nie wykazywały wyraźnych tendencji spadkowych. W bankach notowanych na GPW zmienny był fakt spadku ich wartości w 2012 roku (13,7 mld zł/15,5 mld zł w 2011 r.) w przeciwieństwie do całego sektora bankowego, gdzie ten parametr miał tendencję wzrostową: 18,2 mld zł/17,9 mld zł (tab. 7). W kolejnych latach zależność była odwrotna – banki giełdowe poprawiły wartości przychodów prowizyjnych (15,0 mld zł w 2013 r., 15,1 w 2014 r.) a pozostali konkurenci wykazali niższą efektywność (odpowiednio 17,6/17,5 mld zł). Miary dynamiki tej grupy przychodów wykazały dla banków notowanych na GPW spadek o 11,1% w roku 2012, a w kolejnych latach odpowiednio wzrosty o: 9,6% oraz 0,3%. Cały sektor bankowy wykazał w tym zakresie wzrost o 1,5% w roku 2012, a w kolejnych latach spadki o 3,5% oraz 0,1% (tab. 8).

Tabela 7

Przychody z tytułu opłat i prowizji sektora bankowego – wartości nominalne (lata 2011–2014)

Banki/sektor bankowy	Lata/wartości (tys. zł)			
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
1	2	3	4	5
ALIOR Bank SA	533 608	475 930	371 584	472 373
BGŻ SA	357 243	333 712	346 113	310 857
BNP Polska SA	183 482	181 715	185 844	183 640
BOŚ BANK SA	136 479	140 177	130 805	141 783

1	2	3	4	5
BPH SA	507 302	610 076	620 385	809 593
mBank SA	1 399 601	1 303 834	1 216 879	1 279 172
BZ WBK SA	2 211 332	2 089 422	1 596 038	1 558 664
Getin Noble Bank SA	653 620	644 124	869 401	1 221 907
Bank Handlowy SA	726 196	762 772	707 240	752 733
ING BSK SA	1 168 200	1 114 200	1 142 500	1 170 100
Millenium SA	695 321	697 600	655 666	646 930
Nordea Bank Polska SA		134 914	139 515	143 482
PEKAO SA	2 536 281	2 655 062	2 121 873	2 934 055
PKO BP SA	4 002 155	3 926 602	3 648 214	3 837 165
Suma	15 110 820	15 070 140	13 752 057	15 462 454
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	17 594 895	17 614 727	18 245 799	17 981 417
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	15 833 585	15 832 839	16 398 301	15 984 920

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF (2011–2014).

Podobnie jak w poprzednich rozdziałach, należy podkreślić lepsze wyniki banków giełdowych na tle całego sektora. W szczególności dotyczy to lat 2013–2014, kiedy dynamika wzrostów istotnie przemawiała na korzyść banków notowanych na GPW. W tym zakresie wyróżniało się już znacznie więcej banków – aż osiem zanotowało w roku 2014 wzrost przychodów z tytułu opłat i prowizji.

Podsumowując ten wątek rozważań, należy ponownie podkreślić związek analizowanych przychodów z tytułu opłat i prowizji z decyzjami RPP. Spadek stóp procentowych w bezpośredni sposób obniża zdolność banków do generowania przychodów odsetkowych, zwiększając jednocześnie presję na uzupełnianie luk w pozostałych obszarach działalności, które ewidencjonowane są w zagregowanej pozycji rachunku zysków i strat obejmującej wszystkie kategorie przychodów pozaodsetkowych.

Tabela 8

Przychody z tytułu opłat i prowizji sektora bankowego – struktura i dynamika (lata 2011–2014)

Banki/sektor bankowy	Udział strukturalny (%)				Dynamika (%)		
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	2014/2013	2013/2012	2012/2011
1	2	3	4	5	6	7	8
ALIOR Bank SA	3,5	3,2	2,7	3,1	112,1	128,1	78,7
BGŻ SA	2,4	2,2	2,5	2,0	107,1	96,4	111,3
BNP Polska SA	1,2	1,2	1,4	1,2	101,0	97,8	101,2
BOŚ BANK SA	0,9	0,9	1,0	0,9	97,4	107,2	92,3
BPH SA	3,4	4,0	4,5	5,2	83,2	98,3	76,6
mBank SA	9,3	8,7	8,8	8,3	107,3	107,1	95,1

1	2	3	4	5	6	7	8
BZ WBK SA	14,6	13,9	11,6	10,1	105,8	130,9	102,4
Getin Noble Bank SA	4,3	4,3	6,3	7,9	101,5	74,1	71,2
Bank Handlowy SA	4,8	5,1	5,1	4,9	95,2	107,9	94,0
ING BSK SA	7,7	7,4	8,3	7,6	104,8	97,5	97,6
Millenium SA	4,6	4,6	4,8	4,2	99,7	106,4	101,4
Nordea Bank Polska SA	0,0	0,9	1,0	0,9	0,0	96,7	97,2
PEKAO SA	16,8	17,6	15,4	19,0	95,5	125,1	72,3
PKO BP SA	26,5	26,1	26,5	24,8	101,9	107,6	95,1
Suma	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3	109,6	88,9
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	85,9	85,6	75,4	85,9	99,9	96,5	101,5
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	95,4	95,2	83,9	95,4	100,0	96,6	102,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF (2011–2014).

5. Analiza wyniku z tytułu opłat i prowizji

Na przestrzeni lat 2011–2014 wynik z tytułu opłat i prowizji obniżył się z 12,4 do 11,7 mld zł (banki giełdowe) oraz z 14,3 do 13,5 mld zł (cały sektor bankowy), przy czym w przypadku tych pierwszych, z roku na rok wartości ulegały obniżeniu w przeciwieństwie do całego sektora, gdzie występowała pewna zmienność (tab. 9). Relacja przychodów z tytułu opłat i prowizji do uzyskanego z ich tytułu wyniku skłania do głębszych refleksji. O ile w przypadku relacji przychodów odsetkowych i wyniku z tytułu odsetek można było zidentyfikować różnice ich przyrostu w poszczególnych latach, o tyle w przypadku przychodów pozaodsetkowych nie było to już tak zauważalne. Dynamika obu parametrów nie odbiegała od siebie znacząco zarówno w bankach giełdowych, jak i w całym sektorze (wyjątek stanowił dla tych pierwszych rok 2013). Analizując sprawozdania finansowe, przypisać można to w szczególności stronie kosztowej, która nie była już tak skutecznie optymalizowana jak w przypadku przychodów odsetkowych.

Analizując poszczególne banki giełdowe, zwracają uwagę wyniki uzyskane przez Alior Bank SA (spadek analizowanego parametru o 41,4% w 2013 roku oraz wzrost o 26,5% w roku 2014). Znaczący spadek wyniku spowodowany był głównie koniecznością przeszacowania przychodów uzyskiwanych z tytułu prowizji ubezpieczeniowych (*Wstępna informacja...* 2013). Było to skutkiem interwencji KNF i procesu wdrażania Rekomendacji U (*Rekomendacja U...* 2014). Podobnie rzecz miała się w pozostałych bankach, które swą strategię opierały w mniejszym lub większym stopniu na uzyskiwaniu przychodów od ubezpieczycieli (w szczególności dotyczyło to Getin Noble Banku SA).

Tabela 9

Wynik z tytułu opłat i prowizji sektora bankowego – wartości nominalne (lata 2011–2014)

Banki/sektor bankowy	Lata/wartości (tys. zł)			
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
ALIOR Bank SA	348 140	275 178	469 367	340 430
BGŻ SA	310 499	287 930	296 177	269 897
BNP Polska SA	149 284	149 671	145 851	140 459
BOŚ BANK SA	106 224	109 779	106 313	110 487
BPH SA	347 929	428 965	519 525	609 285
mBank SA	901 690	834 738	839 880	839 972
BZ WBK SA	1 847 761	1 778 556	1 384 986	1 357 672
Getin Noble Bank SA	437 042	436 299	768 937	871 458
Bank Handlowy SA	618 931	642 302	598 858	643 170
ING BSK SA	1 062 900	1 021 900	1 004 300	1 021 200
Millenium SA	611 673	588 737	546 037	561 753
Nordea Bank Polska SA		39 154	115 686	116 354
PEKAO SA	2 043 735	2 142 844	2 256 881	2 448 894
PKO BP SA	2 933 506	3 005 752	3 071 200	3 101 400
Suma	11 719 314	11 741 805	12 123 998	12 432 431
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi	13 531 430	13 433 987	14 336 537	14 283 486
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi	12 143 958	12 041 776	12 902 509	12 731 712

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF (2011–2014).

Podsumowanie wyników i wnioski końcowe

W celu uzyskania wiążących odpowiedzi na postawione problemy badawcze, zestawiono zagregowane parametry finansowe poddane badaniu. W tabeli 10 wskazano sumę wartości przychodów z tytułu odsetek oraz przychodów z tytułu opłat i prowizji na tle zmian poziomu stóp procentowych. Zwraca w tym zakresie uwagę nominalny wzrost przychodów banków giełdowych w stosunku do 2011 roku, a następnie spadek z 65,8 mld zł w 2012 roku do 59,6 mln zł w roku 2014. Analogiczną tendencję wykazał zarówno cały sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi (odpowiednio: 89,5 mld zł oraz 76,4 mld zł), jak i krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi (80,8 mld zł oraz 68,7 mld zł). Obok nominalnego spadku przychodów, równie istotne były proporcje ich poszczególnych komponentów. I tak w przypadku banków giełdowych widoczny był spadek przychodów z tytułu odsetek w całości przychodów (79,6% w 2012 roku – 74,6% w 2014 roku) i jednoczesny wzrost udziału przychodów z tytułu opłat i prowizji (odpowiednio 18,4% i 19,7%). Podobne relacje zachodziły w całym sektorze bankowym.

Tabela 10

Zestawienie wyników: przychody z tytułu odsetek, przychody z tytułu opłat i prowizji (wartości nominalne, suma, struktura) oraz podstawowe stopy procentowe NBP

Banki/sektor bankowy	Lata/wartości (tys. zł)			
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Banki notowane na GPW				
Przychody z tytułu odsetek	44 478 348	46 086 485	52 089 108	45 999 870
Przychody z tytułu opłat i prowizji	11 719 314	11 741 805	12 123 998	12 432 431
Suma	59 589 168	61 156 625	65 841 165	61 462 324
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi				
Przychody z tytułu odsetek	58 848 052	61 895 544	71 268 989	64 772 603
Przychody z tytułu opłat i prowizji	17 594 895	17 614 727	18 245 799	17 981 417
Suma	76 442 946	79 510 272	89 514 787	82 754 020
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi				
Przychody z tytułu odsetek	52 864 420	55 853 842	64 378 265	58 506 135
Przychody z tytułu opłat i prowizji	15 833 585	15 832 839	16 398 301	15 984 920
Suma	68 698 005	71 686 681	80 776 566	74 491 055
Udział strukturalny (%)				
Banki notowane na GPW				
Przychody z tytułu odsetek	74,60	75,40	79,10	74,80
Przychody z tytułu opłat i prowizji	19,70	19,20	18,40	20,20
Suma	100,00	100,00	100,00	100,00
Sektor bankowy z oddziałami zagranicznymi				
Przychody z tytułu odsetek	77,00	77,80	79,60	78,30
Przychody z tytułu opłat i prowizji	23,00	22,20	20,40	21,70
Suma	100,00	100,00	100,00	100,00
Krajowe banki komercyjne działające z oddziałami zagranicznymi				
Przychody z tytułu odsetek	77,00	77,90	79,70	78,50
Przychody z tytułu opłat i prowizji	23,00	22,10	20,30	21,50
Suma	100,00	100,00	100,00	100,00
Podstawowe stopy procentowe NBP				
Stopa referencyjna NBP	2,00	2,50	4,25	4,50
Stopa lombardowa	3,00	4,00	5,75	6,00
Stopa depozytowa	1,00	1,00	2,75	3,00
Stopa redyskonta weksli	2,25	2,75	4,50	4,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raporty Roczne Banków, dane KNF, dane NBP (2011–2014).

Podsumowując powyższe rozważania należy stwierdzić, iż spadek poziomu podstawowych stóp procentowych NBP:

- oddziałuje bezpośrednio na obniżenie poziomu przychodów banków – zjawisko to dotyczy zarówno banków giełdowych, jak i całego sektora bankowego,
- skutkuje zmianą proporcji poszczególnych komponentów przychodów – ze względu na spadek marż na znaczeniu tracą przychody z tytułu odsetek, a zyskują przychody z tytułu opłat i prowizji.

W tym kontekście istotne wydają się być również skutki powyższych zjawisk, które oddziałują zarówno na klientów, jak i sektor bankowy. Można do nich zaliczyć w szczególności:

- a) z punktu widzenia klientów:
  - spadek stóp procentowych obniża cenę pieniądza, tym samym zwiększając atrakcyjność akcji kredytowej,
  - ww. zjawisko stoi w parze ze spadkiem atrakcyjności depozytów i lokat bankowych zarówno ze względu na ich wartości, jak i dodatkowe opłaty wprowadzane przez banki,
  - klienci z coraz większą uwagą szukają alternatywnych źródeł lokowania środków (np. fundusze inwestycyjne, bezpośrednie lokaty na rynku finansowym itp.),
- b) z punktu widzenia banków:
  - starając się skompensować malejące przychody, szukają dodatkowych źródeł przychodów oraz redukują koszty,
  - systematycznie wprowadzają opłaty za darmowe dotychczas usługi – np. przelewy, prowadzenie konta, wypłaty w bankomatach itp.,
  - wprowadzają do swojej oferty nowe produkty łączące klasyczne produkty bankowe z częścią inwestycyjną lub ubezpieczeniową (produkty strukturyzowane, ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym itp.).

O ile poziom stóp procentowych w kolejnych kwartałach i latach utrzymywał się będzie na niskim poziomie lub nadal obniżał (do rozważania czego skłaniają zjawiska deflacyjne), wskazane wyżej trendy w zakresie spadających przychodów banków oraz prób uzupełnienia ich poprzez uatrakcyjnianie oferty i wprowadzanie nowych produktów będą się umacniały. Będą one dążyły do umacniania swej pozycji rynkowej i wzrostu wartości banku jako przedsiębiorstwa (*Zarządzanie wartością...* 2015). Z punktu widzenia klientów powodować to będzie spadek poziomu tzw. kapitału relacyjnego, czyli atrakcyjności banków jako dostawców produktów oszczędnościowo-lokacyjnych (Śledzik 2011: 75). Odczuwalny będzie także wzrost kosztów związanych z utrzymaniem rachunków i realizacją podstawowych czynności bankowych. Należy mieć nadzieję, iż dążenia banków do wzrostu przychodów nie będą w sposób znaczący powodowały zjawisk skłaniających klientów do rezygnacji z usług sektora bankowego i angażowania oszczędności w inne, alternatywne sposoby lokowania środków, które często obarczone są wyższym poziomem ryzyka. To z kolei, przy niekorzystnych trendach rynkowych, mogłoby w długim terminie doprowadzić do strat lub zwiększenia aktywności działających niezgodnie z prawem podmiotów (np. wskazanych na liście ostrzeżeń publicznych KNF). Biorąc pod uwagę rosnącą świadomość klientów można jednak domniemywać, iż znakomita ich większość będzie podejmowała racjonalne decyzje i nie zrezygnuje z usług rodzimych banków oraz innych licencjonowanych przez KNF instytucji finansowych.

Literatura

- Grupa BRE Banku SA – Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2012 rok* (2013), BRE Bank SA, Warszawa.
- Grupa BRE Banku SA – Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2013 rok* (2014), BRE Bank SA, Warszawa.
- Grupa BRE Banku SA – Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2014 rok* (2015), BRE Bank SA, Warszawa.
- Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank SA – Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta* (2015), Getin Noble Bank SA, Warszawa.
- Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank SA – Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta* (2013), Getin Noble Bank SA, Warszawa.
- Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank SA – Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta* (2014), Getin Noble Bank SA, Warszawa.
- Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank SA – Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta* (2015), Getin Noble Bank SA, Warszawa.
- Komunikat z 234. posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 26 września 2014 r.* (2014), KNF, Warszawa.
- Prospekt emisyjny Alior Bank SA, wersja zatwierdzona przez KNF w dniu 16 listopada 2012 r.* (2012), Alior Bank SA, Warszawa.
- Raport Grupy Kapitałowej Banku Millennium SA za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2012 r.* (2013), Bank Millennium SA, Warszawa.
- Raport Grupy Kapitałowej Banku Millennium SA za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 r.* (2014), Bank Millennium SA, Warszawa.
- Raport Grupy Kapitałowej Banku Millennium SA za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 r.* (2015), Bank Millennium SA, Warszawa.
- Raport Nordea Bank Polska SA za rok 2012* (2013), Nordea Bank Polska SA, Gdynia.
- Raport Nordea Bank Polska SA za rok 2013* (2014), Nordea Bank Polska SA, Gdynia.
- Raport Roczny 2012 Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie SA* (2013), Bank Handlowy SA, Warszawa.
- Raport Roczny 2013 Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie SA* (2014), Bank Handlowy w Warszawie SA, Warszawa.
- Raport Roczny 2014 Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie SA* (2015), Bank Handlowy w Warszawie SA, Warszawa.
- Raport Roczny 2012 Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK SA* (2013), BZ WBK SA, Warszawa.
- Raport Roczny 2013 Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK SA* (2014), BZ WBK SA, Warszawa.
- Raport Roczny 2014 Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK SA* (2015), BZ WBK SA, Warszawa.
- Rekomendacja U dotycząca dobrych praktyk w zakresie bancassurance* (2014), Komisja Nadzoru Finansowego, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku BPH SA, BPH SA* (2013), Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za rok 2013* (2014), BPH SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za rok 2014* (2015), BPH SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska SA za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku wraz z Raportem Niezależnego Biegłego Rewidenta* (2013), Bank Ochrony Środowiska SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska SA za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku* (2014), Bank Ochrony Środowiska SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska SA za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku wraz z Raportem Niezależnego Biegłego Rewidenta* (2015), Bank Ochrony Środowiska SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej BNP Paribas Banku Polska SA za rok 2012* (2013), BNP Paribas Bank Polska SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy kapitałowej BNP Paribas Banku Polska Spółka Akcyjna za 2013 rok* (2014), BNP Paribas Bank Polska SA, Warszawa.

- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy kapitałowej BNP Paribas Banku Polska Spółka Akcyjna za 2014 rok* (2015), BNP Paribas Bank Polska SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego SA 2012 rok* (2013), ING Bank Śląski SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego SA za 2013 rok* (2014), ING Bank Śląski SA, Warszawa.
- Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego SA za 2014 rok* (2015), ING Bank Śląski SA, Warszawa.
- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej za rok zakończony 31 grudnia 2012 r.* (2013), Alior Bank SA, Warszawa.
- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej za rok zakończony 31 grudnia 2013 r.* (2014), Alior Bank SA, Warszawa.
- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej za rok zakończony 31 grudnia 2014 r.* (2015), Alior Bank SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Gospodarki Żywnościowej SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku* (2013), Bank Gospodarki Żywnościowej SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Gospodarki Żywnościowej SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku* (2014), Bank Gospodarki Żywnościowej SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Gospodarki Żywnościowej SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku* (2015), Bank Gospodarki Żywnościowej SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012* (2013), Pekao SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013* (2014), Pekao SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014* (2015), Pekao SA, Warszawa.
- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku* (2013), PKO BP SA, Warszawa.
- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku* (2014), PKO Bank Polski SA, Warszawa.
- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku* (2015), PKO BP SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy mBanku SA według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2012 rok* (2013), mBank SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy mBanku SA według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2013 rok* (2014), mBank SA, Warszawa.
- Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy mBanku SA według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2014 rok* (2015), mBank SA, Warszawa.
- Śledzik K. (2011), *Kapitał intelektualny a wartość rynkowa banków giełdowych*, Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.
- Umowa dotycząca nabycia przez PKO Bank Polski SA akcji spółek: Nordea Bank Polska SA, Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie SA, Nordea Finance Polska SA* (2013), Raport bieżący PKO BP SA nr 37/2013, Warszawa.
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, DzU 2013, poz. 908, z późn. zm.
- Wierzbą R., Gostomski E., Penczar M., Liszewska M., Górski P., Giżyński J., Małecka E. (2014), *Polski sektor bankowy wobec wyzwań związanych z kryzysem finansowym w strefie euro*, Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego.
- Wstępna informacja o wynikach finansowych w III kwartale 2013 r.* (2013), Raport bieżący nr 42/2013 z dnia 17 października 2013 roku, Alior Bank SA, Warszawa.
- Założenia polityki pieniężnej na rok 2015* (2014), Narodowy Bank Polski, Rada Polityki Pieniężnej, Warszawa.
- Zarządzanie wartością spółki kapitałowej* (2015), red. J.K. Bielecki, L. Pawłowicz, CeDeWu, Warszawa.

WSE QUOTED BANKS AND THE BANKING SECTOR REVENUE ANALYSIS AT THE CONTEXT OF INFLATION TARGETS OF THE MONETARY POLICY COUNCIL

Abstract: *Purpose* – The purpose of this paper is to analyze the structure of banks revenues on the background of the banking sector in the context of changes in interest rates and monetary policy of the MPC.

Design/methodology/approach – analysis covers financial statements for the 2011–2014, ie. the period in which the MPC took decisions on successive lowering of the interest rates. In addition, aggregated data were analyzed for the entire banking sector published by the FSA and interest rates of Central Bank.

Findings – Review and analysis of financial statements indicated that the decline in interest rates directly affect the value of revenues earned by the banking sector. In addition, the falling level of income goes hand in hand with a change of their structure. Reducing the level of interest rates caused the growing importance of revenues from fees and commissions expense in interest income.

Originality/value – The analysis shows current trends in the banking sector and indicates the effects of the tested parameters for policy change banks' product and customer situation.

Keywords: bank, interest rates, interest income, income from fees and commissions

Cytowanie

Pisarewicz P. (2015), *Analiza przychodów banków notowanych na GPW w Warszawie na tle sektora bankowego w kontekście realizacji celów inflacyjnych przez Radę Polityki Pieniężnej*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 855, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 74, t. 2, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 631–646; www.wneiz.pl/frfu.